

Laidiens: 16.08.2012., Nr. 129

Oficiālās publikācijas Nr.: 2012/129.8

Šī publikācija ir precizēta.

Precizējums: OP 2012/135.3

Ministru kabineta noteikumi Nr.554

Rīgā 2012.gada 14.augustā (prot. Nr.45 22.§)

Biešu sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Sēklu un šķirņu aprites likuma
2.panta 1.punkta "a" apakšpunktu un 17.panta piekto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka biešu sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības kārtību, kā arī institūciju, kas kontrolē biešu sēklu ieviešanu no valstīm, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis (turpmāk – trešās valstis). Noteikumi attiecas uz cukurbietēm un lopbarības bietēm (*Beta vulgaris L.*) (turpmāk – bietes), kuras paredzētas lauksaimniecības produkcijas ražošanai.

2. Biešu sēklas ir:

2.1. viendīgsta sēklas, kurām vismaz 90 procentu no uzdīgušajiem kamoliņiem dod vienu dīgstu. Kamoliņu daudzums, kas dod trīs un vairāk dīgstu, nav lielāks par pieciem procentiem no uzdīgušajiem kamoliņiem;

2.2. precīzās izsējas sēklas, kuras paredzētas izmantošanai precīzās izsējas aparātos un kurām vismaz 70 procentu no uzdīgušajiem kamoliņiem dod vienu dīgstu. Kamoliņu daudzums, kas dod trīs un vairāk dīgstu, nav lielāks par pieciem procentiem no uzdīgušajiem kamoliņiem;

2.3. daudzdīgstu sēklas, kuru diploiditāte pārsniedz 85 procentus.

3. Noteikumi neattiecas uz sēklām, kas paredzētas izvešanai (eksportam) uz trešajām valstīm.

II. Sēklaudzētāju, sēklu sagatavotāju, saiņotāju un tirgotāju reģistrācija

4. Valsts augu aizsardzības dienests (turpmāk – dienests) reģistrē sēklaudzētājus, sēklu sagatavotājus, saiņotājus, ievēdējus un tirgotājus Kultūraugu uzraudzības valsts informācijas sistēmas Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā (turpmāk – reģistrs), kā arī izsniedz sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrācijas apliecību.

5. Lai reģistrētos, persona iesniedz dienestā iesniegumu tās iekļaušanai reģistrā (turpmāk – reģistrācijas iesniegums) saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumu. Sēklaudzētājs, sēklu tirgotājs un ievēdējs iesniegumam pievieno šādus dokumentus:

5.1. sēklaudzētājs – sēklaudzēšanai paredzēto lauku plānus, norādot platību (hektāros) un informāciju par lauku vēstures kārtotānu;

5.2. sēklu tirgotājs un ievadējs – informāciju par tirdzniecībai paredzēto sēklu izcelsmi, norādot sadarbības partnerus.

6. Ja persona neiesniedz visus šo noteikumu 5.punktā minētos dokumentus vai iesniegtā informācija ir nepilnīga, dienests triju darbdienu laikā pēc reģistrācijas iesnieguma saņemšanas rakstiski pieprasa personai 10 darbdienu laikā iesniegt nepieciešamo informāciju un dokumentus.

7. Dienests:

7.1. piecu darbdienu laikā pēc visu šo noteikumu 5.punktā minēto dokumentu saņemšanas izvērtē reģistrācijas iesniegumu un tam pievienotos dokumentus un pieņem lēmumu par personas reģistrāciju (turpmāk – reģistrētā persona) vai par atteikumu reģistrēt personu;

7.2. triju darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas:

7.2.1. nosūta personai lēmumu par reģistrāciju un reģistrācijas apliecību saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu, ja pieņemts lēmums personu reģistrēt;

7.2.2. nosūta personai lēmumu par reģistrācijas atteikumu, ja pieņemts lēmums par atteikumu reģistrēt personu;

7.3. katrai reģistrētajai personai piešķir reģistrācijas kodu. Tā pirmās divas zīmes norāda personas adresi (pasta indeksa pirmie divi cipari), pārējās zīmes – reģistrācijas kārtas numuru;

7.4. reģistrā norāda šādu informāciju par reģistrēto personu:

7.4.1. reģistrācijas kodu;

7.4.2. nosaukumu un reģistrācijas numuru Uzņēmumu reģistrā – juridiskai personai un vārdu, uzvārdu un personas kodu – fiziskai personai;

7.4.3. juridisko adresi – juridiskai personai un deklarētās dzīvesvietas adresi – fiziskai personai;

7.4.4. darbības veidu;

7.4.5. biešu sugu, ar kuru tiek veiktas darbības;

7.4.6. kontaktinformāciju (piemēram, tālruņa numuru, e-pasta adresi);

7.5. piecu darbdienu laikā pēc personas reģistrācijas ievieto dienesta tīmekļa vietnē informāciju par reģistrētajām personām, norādot nosaukumu, adresi, tālruņa numuru juridiskām personām un vārdu, uzvārdu, tālruņa numuru fiziskām personām, kā arī biešu sugu un darbības veidu.

8. Dienests pieņem lēmumu par personas reģistrācijas anulēšanu divu nedēļu laikā pēc reģistrētās personas rakstiska iesnieguma saņemšanas, kā arī gadījumā, ja atkārtoti konstatēta šo noteikumu VII, VIII, X vai XI nodaļā minēto prasību neievērošana un par to ir sastādīts akts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par sēklu un šķirņu apriti.

9. Dienests piecu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 8.punktā minētā lēmuma pieņemšanas par to rakstiski informē personu.

10. Reģistra datubāzē informācija par reģistrēto personu glabājas līdz reģistrācijas anulēšanai saskaņā ar šo noteikumu 8.punktu. Dienests informāciju par personu saglabā reģistra arhīva datubāzē sešus gadus pēc personas reģistrācijas anulēšanas.

11. Lai izdarītu izmaiņas reģistrā, reģistrētā persona iesniedz dienestā šo noteikumu 1.pielikumā minēto iesniegumu, norādot, kādas izmaiņas ir nepieciešamas.

12. Ja izmaiņas reģistrā saistītas ar reģistrētās personas darbības veida maiņu, šo noteikumu 11.punktā minētajam iesniegumam pievieno šo noteikumu 5.1. vai 5.2.apakšpunktā minētos dokumentus.

13. Dienests:

13.1. 10 darbdienu laikā pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas izvērtē šo noteikumu 11.punktā minēto iesniegumu un tam pievienotos dokumentus un pieņem lēmumu par izmaiņu izdarīšanu reģistrā;

13.2. piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas:

13.2.1. nosūta reģistrētajai personai lēmumu par izmaiņu izdarīšanu reģistrā un jaunu reģistrācijas apliecību saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu, ja pieņemts lēmums veikt izmaiņas reģistrā;

13.2.2. nosūta reģistrētajai personai lēmumu par izmaiņu neizdarīšanu reģistrā, ja pieņemts lēmums par atteikumu veikt izmaiņas reģistrā;

13.3. izdara reģistrā attiecīgas izmaiņas.

III. Sēklu kategorijas

14. Sēklām ir šādas kategorijas:

14.1. izlases sēklas (IS);

14.2. pirmsbāzes sēklas (PB);

14.3. bāzes sēklas (B);

14.4. sertificētas sēklas (C).

15. Izlases sēklas (IS) ir sēklu daudzums, kas iegūts, pabeidzot šķirnes uzturēšanas shēmā norādīto vienu ciklu, un nodrošina šķirnes īpašību saglabāšanu vairākās paaudzēs. Selekcionārs vai šķirnes uzturētājs iegūst šīs sēklas, ievērojot šķirnes uzturēšanas shēmu. Pēc selekcionāra vai šķirnes uzturētāja rakstiska pieprasījuma dienests veic izlases sēklu (IS) lauku apskati saskaņā ar šo noteikumu V nodaļu un novērtē sēklu kvalitāti, lai noteiktu sēklu faktisko kvalitāti atbilstoši šo noteikumu 3.pielikumā minētajiem sēklu kvalitātes rādītājiem.

16. Pirmsbāzes sēklas (PB) ir sēklas, kas:

16.1. izaudzētas tieši no izlases sēklām (IS) selekcionāra vai šķirnes uzturētāja uzraudzībā, ievērojot vispārpieņemto šķirnes uzturēšanas praksi;

16.2. paredzētas bāzes sēklu (B) un sertificētu sēklu (C) kategorijas sēklu ražošanai;

16.3. saskaņā ar Sēklu un šķirņu aprites likumu un šiem noteikumiem ir atzītas par atbilstošām bāzes sēklām (B) noteiktajām šķirnes tīrības prasībām un šo noteikumu 3.pielikumā minētajiem sēklu kvalitātes rādītājiem;

16.4. visā audzēšanas un sagatavošanas periodā ir dienesta uzraudzībā.

17. Bāzes sēklas (B) ir sēklas, kas:

17.1. iegūtas no pirmsbāzes sēklām vai tieši no izlases sēklām;

17.2. audzētas selekcionāra vai šķirnes uzturētāja uzraudzībā, ievērojot vispārpieņemtu šķirnes uzturēšanas praksi;

17.3. paredzētas sertificētu sēklu (C) kategorijas sēklu ražošanai;

17.4. saskaņā ar Sēklu aprites likumu un šiem noteikumiem ir atzītas par atbilstošām bāzes sēklām (B) noteiktajām šķirnes tīrības prasībām un šo noteikumu 3.pielikumā minētajiem sēklu kvalitātes rādītājiem;

17.5. visā audzēšanas un sagatavošanas periodā ir dienesta uzraudzībā.

18. Sertificētas sēklas (C) ir sēklas, kas:

18.1. iegūtas tieši no bāzes sēklām (pēc selekcionāra vai šķirnes pārstāvja vai, ja nav selekcionāra, pēc šķirnes uzturētāja vēlmes – arī no pirmsbāzes vai izlases kategorijas sēklām);

18.2. paredzētas biešu ražošanai;

18.3. saskaņā ar Sēklu aprites likumu un šiem noteikumiem ir atzītas par atbilstošām sertificētām sēklām (C) noteiktajām šķirnes tīrības prasībām un šo noteikumu 3.pielikumā minētajiem sēklu kvalitātes rādītājiem;

18.4. visā audzēšanas periodā ir dienesta uzraudzībā.

IV. Sēklaudzēšanai noteiktās prasības

19. Ja sēklaudzētājs audzē vienas vai vairāku sugu vai šķirņu, vai kategoriju biešu sēklas, tas nodrošina, ka dažādu sugu vai šķirņu, vai kategoriju sēklas nesajaucas.

20. Sēklaudzētājs kārto lauku vēsturi, norādot lauku izvietojuma shēmu, augu maiņu pa gadiem, informāciju par konkrētajā laukā lietoto sēklu.

21. Sēklaudzēšanas laukus izvieto tikai pēc priekšaugiem, kas nodrošina šķirņu un sugu nesajaukšanos. Atkārtota biešu audzēšana vienā un tajā pašā laukā ir pieļaujama, ja ievērots vismaz triju gadu intervāls.

22. Ja sēklaudzētājam pieder gan bioloģiskās lauksaimniecības saimniecība (vai tās daļa), gan saimniecība (vai tās daļa), kurā ražo konvencionālās lauksaimniecības biešu sugu sēklas, tad bioloģiskās lauksaimniecības saimniecībā atļauts iegūt tās pašas šķirnes sēklas, kuras iegūst konvencionālās lauksaimniecības saimniecībā (vai tās daļā), ja ir izpildītas Komisijas 2008.gada 5.septembra Regulā (EK) Nr.889/2008, ar ko paredz sīki izstrādātus bioloģiskās ražošanas, marķēšanas un kontroles noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr.834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu, minētās prasības par sēklu pastāvīgu nošķiršanu, informācijas sniegšanu bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijai par bioloģiskās un konvencionālās sēklas novākšanas laiku un iegūto daudzumu, kā arī par pārejas plānu un kontroles pasākumiem.

23. Atklātā laukā sēklaudzēšanas sējumus un stādījumus (turpmāk – sējumi) izvieto tā, lai nodrošinātu šo noteikumu 4.pielikumā minēto minimālo attālumu starp sējumiem, starp kuriem iespējama nevēlama svešappute.

24. Ja ir nodrošināta aizsardzība pret nevēlamu svešapputi, nav jāievēro prasības par minimālo attālumu starp sējumiem, starp kuriem iespējama nevēlama svešappute.

25. Sēklaudzēšanas laukos pieļaujama inficēto un kaitēkļu invadēto augu skaits norādīts šo noteikumu 5.pielikumā. Sēklaudzēšanas laukos nav pieļaujama vėjauzu (*Avena fatua*, *Avena sterilis*) klātbūtne.

V. Lauku apskate

26. Lai novērtētu sēklaudzēšanas lauku vispārīgo stāvokli un to atbilstību šo noteikumu IV nodaļā minētajām prasībām, kā arī noteiktu sugas un šķirnes tīrību saskaņā ar šo noteikumu 6.pielikumā minētajām prasībām, dienesta inspektors veic lauku apskati.

27. Sēklaudzētājs katru gadu līdz 1.jūnijam iesniedz dienestā lauku apskates iesniegumu saskaņā ar šo noteikumu 7.pielikumu. Ja lauku apskates iesniegumu iesniedz pēc minētā termiņa, sēklaudzētājs pievieno rakstisku informāciju par kavējuma iemesliem.

28. Dienesta inspektors, pieņemot lauku apskates iesniegumu, pārbauda, vai:

28.1. lauku apskates iesniegumā ir norādīta visa šo noteikumu 7.pielikumā minētā informācija;

28.2. šķirne atbilst Sēklu un šķirņu aprites likumā minētajām prasībām par sēklu sertifikāciju;

28.3. sēklaudzētājam ir saskaņā ar Augu šķirņu aizsardzības likumu reģistrēta licence par attiecīgās aizsargātās šķirnes izmantošanas tiesībām;

28.4. ir ievērots šo noteikumu 27.punktā minētais termiņš. Ja termiņš nav ievērots, pārbauda, vai ir pievienota informācija par kavējuma iemesliem.

29. Pirms lauka apskates dienesta inspektors iepazīstas ar sēklu kvalitāti apliecinošiem dokumentiem un ierakstiem lauku vēsturē.

30. Ja nav ievērotas šo noteikumu 28.punktā minētās prasības, dienesta inspektors triju darbdienu laikā pēc konstatēšanas par to rakstiski informē sēklaudzētāju, norādot trūkumus, un pieprasa tos novērst septiņu darbdienu laikā.

31. Izsēto sēklu kvalitāti apliecina:

31.1. Latvijā sertificētām sēklām – dienesta izsniegta sēklu iesaiņojuma oficiālā etiķete ar norādi "Eiropas Savienības tiesību akti" (ja sēkla paredzēta tirdzniecībai) un sēklas sertifikāts vai sēklas sertifikāta kopija ar aizpildītu II daļu;

31.2. izsētajām izlases sēklām, ko šķirnes uzturētājs izsējis turpmākai pavairošanai, – selekcionāra pilnvarojums un šķirnes uzturēšanas shēma;

31.3. citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kā arī Īslandē un Norvēģijā sertificētajām sēklām – sēklu iesaiņojuma oficiālā etiķete ar atsauci uz Eiropas Savienības tiesību aktiem un dokuments, kas apliecina iepirkto sēklu daudzumu;

31.4. Šveicē un Lihtenšteinā sertificētajām sēklām – sēklu iesaiņojuma oficiālā etiķete un dokuments, kas apliecina iepirkto sēklu daudzumu.

32. Dienesta inspektors pieņem lēmumu par atteikumu veikt lauku apskati un sējumu vai stādījumu atzīst par sēklaudzēšanai neizmantojamu jau pirms lauku apskates un triju darbdienu laikā pēc minētā lēmuma pieņemšanas rakstiski informē par to sēklaudzētāju, ja:

32.1. šo noteikumu 30.punktā minētie trūkumi nav novērsti noteiktajā termiņā;

32.2. nav izsēto sēklu kvalitāti apliecināšu dokumentu vai tie neatbilst šo noteikumu 31.punktā minētajiem nosacījumiem;

32.3. pārbaudot ierakstus lauku vēsturē, ir konstatēti šo noteikumu 21.punktā minētie pārkāpumi vai neatbilstība lauku apskates iesniegumā norādītajai informācijai;

32.4. nav lauku vēstures;